

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

T. van Vugt (JA21)
(d.d. 30 juni 2025)

Nummer
4270

Onderwerp
Grenzen stellen: geen AZC aan de rand van Rotterdam

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

JA21 Zuid-Holland heeft via de media moeten vernemen dat Gedeputeerde Staten voornemens zijn het provinciale perceel aan de Zuidelijke Randweg in Barendrecht te verkopen aan de gemeente Barendrecht, met als doel het realiseren van een mega AZC voor circa 350 personen.

Wij zijn hierover - licht gezegd - verbolgen. De Provinciale Staten zijn in deze besluitvorming op geen enkel moment gekend of betrokken, terwijl dit besluit rechtstreeks raakt aan het provinciale grondbezit én de afspraken die eerder met gemeenten in de regio zijn gemaakt. Dit is des te opmerkelijker omdat wij als Staten wél zijn meegenomen in het traject rond de quickscan van provinciale gronden voor tijdelijke asielopvang, die in 2024 resulteerde in slechts één aangewezen locatie: het voormalig trekkerstation bij Numansdorp (welke vervolgens, terecht, is afgewezen door de Gemeente Hoeksche Waard). De locatie Zuidelijk Randpark kwam daarin niet voor.

De nu gekozen locatie heeft bovendien forse impact op de gemeente Rotterdam en in het bijzonder op de kwetsbare wijk Lombardijen. Het perceel ligt in een enclave van Barendrecht maar grenst direct aan deze woonbuurt in Rotterdam-Zuid. Juist vanwege deze ligging zijn in het verleden afspraken gemaakt tussen Provincie en Rotterdam: zolang het opvangschip Silja Europa in de Merwehaven in gebruik zou zijn voor statushouders, zou het Zuidelijk Randpark niet benut worden voor opvang.

Wij constateren dat deze afspraak nu wordt losgelaten, zonder dat Rotterdam of de wijkraad hierbij tijdig betrokken zijn, laat staan de Staten. Als Statenfractie voelen wij ons gepasseerd en maken wij ons ernstige zorgen over de bestuurlijke betrouwbaarheid van dit besluitvormingsproces.

Hierover hebben wij de volgende vragen:

1. *Uit de Zuid-Hollandse quickscan naar provinciale gronden voor AZC's, kwam alleen het voormalig trekkerstation bij Numansdorp als geschikte locatie naar voren. Waarom werd hier de Zuidelijke Randweg in Barendrecht niet genoemd?*

Antwoord

De quickscan naar provinciale gronden werd gedaan naar aanleiding van een oproep van het ministerie van Justitie en Veiligheid om met spoed opvangplekken voor asielzoekers te realiseren, vanwege de druk op Ter Apel en andere opvanglocaties. De locatie Zuidelijk Randpark viel af, omdat deze locatie met name vanwege de ondergrond niet op korte termijn geschikt te maken was voor de inzet van paviljoens.

2. *In een brief van het college van Rotterdam wordt gerefereerd naar een afspraak van 22 juni 2023, nogmaals bevestigd op vragen van Leefbaar Rotterdam (dhr. Ceulemans), over het feit dat zolang Silja Europa, een cruiseschip dat dienst doet als opvanglocatie voor statushouders in de Merwehaven blijft gemeerd er géén AZC op het grondgebied van Barendrecht tegen de kwetsbare Rotterdamse wijk Lombardijen, wordt gerealiseerd.*
Waarom heeft het college van Gedeputeerde Staten alsnog toestemming gegeven aan Barendrecht voor een grootschalig AZC op deze plek voor 350 personen?

Antwoord

Met de brief aan het college van Barendrecht (PZH-2025-873912768; d.d. 27 mei 2025, zie bijlage) geven wij aan dat wij voornemens zijn om de provinciale grond beschikbaar te stellen voor asielopvang. In de brief benadrukken wij dat wij het van belang achten dat Barendrecht de buurgemeente Rotterdam betreft en zorgt voor een goede afstemming. Het is nu aan de gemeente Barendrecht om te komen tot verdere planvorming, samen met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) en in afstemming met de gemeente Rotterdam. Hierbij dient ook aandacht te zijn voor de plannen van de gemeenten voor een KNVB campus op het Zuidelijk Randpark, waar eerder met beide gemeenten over is gesproken, en de realisatie van windenergie conform de gemaakte afspraken. Wanneer er een uitgewerkt plan ligt, zullen wij een definitief besluit nemen over het verhuren van de grond aan Barendrecht en/of het COA en u daarover informeren.

Daarnaast vinden wij het belangrijk dat gemeenten hun wettelijke taak, die zij op basis van de Spreidingswet hebben, vervullen. Het college van Barendrecht geeft aan dat de locatie Zuidelijk Randpark de enige locatie is waar concrete mogelijkheden worden gezien. Wij hebben daarom aangegeven dat wij urgentie zien om onze grond (tijdelijk) beschikbaar te stellen voor asielopvang. De brief aan het college van Rotterdam (d.d. 20 juni 2023) hebben wij gestuurd voor inwerkingtreding van de Spreidingswet. Op dat moment werd ervan uitgegaan dat het schip (de Silja) er voor een periode van anderhalf jaar (tot begin 2025) zou liggen en dat er ondertussen gewerkt zou worden aan een lange termijn antwoord op de opgave rond asielopvang en vergunninghouders.

Wij spreken onze waardering uit voor de bijdrage die de gemeente Rotterdam met inzet van de Silja levert om de druk op de asielopvang te verlichten. Ook vinden wij het van belang om de ontwikkeling van duurzame locaties (> 5 jaar) te stimuleren. Een locatie in het Zuidelijk Randpark kan een belangrijke bijdrage leveren aan de realisatie van duurzame opvang in de regio.

3. *Het college van GS geeft het volgende aan in brief PZH-2023-835047613: “de provincie zal voor de duur van de ingebruikname van het schip in de gemeente Rotterdam, het perceel niet benutten voor opvang van vergunninghouders of asielzoekers.” Kan het college de draai op dit onderwerp toelichten?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 2. Wij vinden het nog steeds van belang dat de gemeente Barendrecht afstemming zoekt met de gemeente Rotterdam.

4. *Is het college bereid per direct de voorgenomen verkoop terug te draaien en zich te houden aan gemaakte afspraken? Zo nee, waarom niet en hoe rijmt het college dit met betrouwbaar bestuur?*

Antwoord

Definitieve besluitvorming over het verhuren van de grond moet nog plaatsvinden. Verkoop is niet aan de orde. Bij een definitief besluit zullen wij u informeren. Wij zijn niet voornemens om het aanbod om de grond ter beschikking te stellen terug te nemen en zijn ook niet van mening dat er sprake zou zijn van

onbehoorlijk bestuur. Het is nu aan de gemeente Barendrecht om de gemeente Rotterdam te betrekken bij de verdere planvorming. We zullen daarbij desgewenst ondersteuning bieden.
Zie verder het antwoord op vraag 2.

5. *Wat is de juridische status van de toezegging aan Rotterdam? Beschouwt het college deze toezegging als bindend, moreel of indicatief? En op basis waarvan acht het college zich gerechtvaardigd hiervan af te wijken?*

Antwoord

Zoals in het antwoord op vraag 2 aangegeven, is de brief aan het college van Rotterdam in juni 2023 verstuurd. Er werd toen van uitgegaan dat de Silja voor een periode van anderhalf jaar zou worden ingezet. Inmiddels is die periode voorbij en is ook de Spreidingswet in werking getreden, waarmee gemeenten een wettelijke taak hebben om asielopvang te realiseren. Wij hebben ons aan de afspraak gehouden om gedurende anderhalf jaar de grond niet ter beschikking te stellen. Wij vinden het echter ook van belang dat wordt toegewerkt naar een lange termijn oplossing voor asielopvang en waarderen het dat gemeenten deze wettelijke taak, ondanks alle rumoer, vervullen. We zijn daarom voornemens om de grond beschikbaar te stellen voor asielopvang, indien na onderzoek blijkt dat het COA het een werkbare locatie acht. We hebben deze bereidheid mondeling genoemd in een overleg met de gemeente Rotterdam, maar niet per brief gecommuniceerd. Terugkijkend hadden we hierover een brief moeten sturen naar het college van Rotterdam.

6. *Is het college van Gedeputeerde Staten voorafgaand aan het besluit om medewerking te verlenen aan een opvanglocatie in het Zuidelijk Randpark in overleg getreden met het college van Rotterdam en de wijkraad van Lombardijen? Indien dit niet het geval is, waarom zijn deze partijen niet proactief geïnformeerd over een besluit met grote impact op hun leefomgeving?*

Antwoord

Ja, er is met de wethouders van de gemeenten Rotterdam en Barendrecht gesproken over de plannen voor een KNVB campus op het Zuidelijk Randpark en daarbij is het voornemen om asielopvang mogelijk te maken ook besproken.

Er is niet gesproken met de wijkraad van Lombardijen. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente Barendrecht en het COA om de omwonenden te betrekken en met een plan te komen waarin aandacht is voor de wijk.

7. *Wat betekent het niet nakomen van de eerder gedane toezegging aan de gemeente Rotterdam voor de toekomstige samenwerking tussen provincie en gemeente in regionale opgaven, zoals opvang, wonen en veiligheid?*

Antwoord

Wij gaan ervan uit dat de samenwerking op een constructieve wijze wordt gecontinueerd.

Den Haag, 15 juli 2025

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff